Lst dnr 551-7871-2013

MS.

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060109

DOM
2013-10-24
Stockholm

Mål nr
M 1205-13

Länsstyrelsen
Skåne län
Ink 2013 -10- 25
Dnr 551-7871-2013

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE
Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, deldom 2013-01-16 i mål nr M 1717-10, se bilaga A

1282-107

KLAGANDE TILLIKA MOTPARTER
1. Länsstyrelsen i Skåne län
205 15 Malmö

2. Miljönämnden i Landskrona kommun
Stadshuset
261 80 Landskrona

3. Boliden Bergsöe AB, 556041-8823
Box 132
261 22 Landskrona

Ombud för 3: [redacted]
Boliden AB
Box 44
101 20 Stockholm

SAKEN
Ansökan om tillstånd till befintlig och utökad verksamhet vid Boliden Bergsöe AB:s blysmältverk i Landskrona kommun, Skåne län

---

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Med ändring av mark- och miljödomstolens deldom under rubriken Tillstånd lämnar Mark- och miljööverdomstolen Boliden Bergsöe AB tillstånd enligt miljöbalken till miljöfarlig verksamhet innefattande dels befintlig verksamhet vid blysmältverk med en produktion av maximalt 50 000 ton bly och blylegeringar per år, dels mottagning och lagring av maximalt 30 000 ton bly per år från andra producenter; allt på fastigheterna Bulten 1 och 2 i Landskrona kommun.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00

2. Mark- och miljööverdomstolen ändrar villkor 4 i mark- och miljödomstolens deldom och föreskriver att det ska ha följande lydelse.

    4. Utsläppen av svaveldioxid ska begränsas genom injektion av kalk i luftreningsanläggningen. Kalkinjektionen ska styras automatiskt mot uppmätt svaveldioxidhalt. Anläggningen ska ha kapacitet att tillföra minst 60 kg kalk per timme. Kontinuerlig mätning av svaveldioxidhalten ska ske efter filter. Mätvärdena ska loggas kontinuerligt.

3. Mark- och miljööverdomstolen avslår övriga yrkanden om ändring av mark- och miljödomstolens deldom. Domen står i dessa delar fast.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och Miljödomstolen

DELDOM
2013-01-16
meddelad i
VÄXJÖ

Mål nr M 1717-10

SÖKANDE
Boliden Bergsöe AB, 556041-8823
Box 132
261 22 Landskrona

Ombud: [redacted]
Boliden AB
Box 44
101 20 Stockholm

SAKEN
Ansökan om tillstånd till befintlig och utökad verksamhet vid Boliden Bergsöe AB:s blysmältverk, Landskrona kommun, Skåne län

Avrinningsområde: 93/94; rinner mot Lundåkrabukten
N: 6192876 E: 365200

DOMSLUT

Tillstånd

Mark- och miljödomstolen lämnar Boliden Bergsöe AB tillstånd enligt miljöbalken till miljöfarlig verksamhet innefattande dels befintlig och utökad verksamhet vid blysmältverk med en produktion av maximalt 65 000 ton bly och blylegeringar per år, dels mottagning och lagring av maximalt 30 000 ton bly per år från andra producenter; allt på fastigheterna Bulten 1 och 2 i Landskrona.

Villkor

För tillståndet ska följande villkor gälla.

1. Verksamheten - inbegripet åtgärder för att minska utsläppen till vatten och luft samt andra störningar från verksamheten – ska bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad bolaget uppgett eller åtagit sig i målet, om inte annat framgår av denna dom.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 VÄXJÖ	Kungsgatan 8	0470-560 100 **E-post**: MMD.vaxjo@dom.se	0470-560 125	måndag – fredag 08:00-16:30

kommer att leda till minskade halter av bly i omgivningen. Under sådana förhållanden föreligger inte förutsättningar att meddela tillstånd till den av bolaget ansökta produktionsökningen.

Vare sig motparterna eller tillfrågade remissmyndigheter har haft några invändningar mot den befintliga verksamheten eller mot lagring av bly. Mark- och miljööverdomstolen finner att bolaget kan lämnas tillstånd enligt miljöbalken dels till befintlig verksamhet, dels till mottagning och lagring av bly från andra producenter.

Bolaget har framställt ändringsyrkanden beträffande de av mark- och miljödomstolen föreskrivna villkoren. Mark- och miljööverdomstolen gör vad gäller villkor 7 följande bedömning. Bolaget har redovisat utsläppsmätningar som visar att det totala utsläppet av lösta metaller i avloppsvattnet under en följd av år legat på en nivå långt under de värden som mark- och miljödomstolen föreskrivit. Enligt Mark- och miljööverdomstolens mening innebär detta att bolaget redan under nuvarande förhållanden har viss marginal i förhållande till det föreskrivna begränsningsvärdet. Vad bolaget anfört om risken för överträdelse av villkoret vid extrem nederbörd medför ingen annan bedömning. Bolagets överklagande ska därför avslås i den delen.

Beträffande villkor 4 konstaterar Mark- och miljööverdomstolen att ingen av bolagets motparter har motsatt sig bolagets ändringsyrkande. Villkoret tycks ha fått sin lydelse närmast genom ett förbiseende. Mark- och miljööverdomstolen finner att bolagets yrkande kan bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 21 november 2013.

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Lars Dirke, hovrättsrådet Henrik Runeson, referent, tekniska rådet Yvonne Eklund och tf. hovrättsassessorn Helen Blomberg.

Föredragande har varit Anders Wallin.

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Länsstyrelsen i Skåne län (länsstyrelsen) har i första hand yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska ändra mark- och miljödomstolens dom på så sätt att ansökan om ökad produktion i blysmältverket avslås. Om Mark- och miljööverdomstolen finner en utökad produktion tillåtlig har i andra hand yrkats att Mark- och miljööverdomstolen ska fastställa ytterligare villkor med precisering av åtgärder till undvikande av diffus damning från den befintliga verksamheten, alternativt återförvisa målet för ny utredning i den delen.

Miljönämnden i Landskrona kommun (miljönämnden) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska ändra mark- och miljödomstolens dom på så sätt att ansökan om ökad produktion i blysmältverket avslås.

Boliden Bergsöe AB (bolaget) har anslutningsvis överklagat mark- och miljödomstolens dom och framställt följande yrkanden. Bolaget har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ändrar villkor 7 så att det föreskrivs att det totala utsläppet av lösta metaller i avloppsvatten från reningsverket till kommunens dagvattennät inte får överskrida följande mängder.

	kg/år
Koppar	3
Zink	3
Kadmium	1
Bly	7
Antimon	25

Vidare har bolaget yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ersätter den tredje meningen i villkor 4 på så sätt att det föreskrivs att det ska finnas kapacitet att injektera 60 kg kalk per timme och har föreslagit följande lydelse: *Anläggningen ska ha kapacitet att tillföra minst 60 kg kalk per timme.*

Om Mark- och miljööverdomstolen finner att tillstånd till utökad verksamhet inte kan lämnas har bolaget yrkat att tillstånd enligt miljöbalken ska lämnas till bolagets befintliga verksamhet.

Bolaget har bestritt länsstyrelsens och miljönämndens ändringsyrkanden.

Länsstyrelsen och **miljönämnden** har bestritt bolagets ändringsyrkande beträffande villkor 7, men har inte haft någon erinran mot bolagets ändringsyrkande beträffande villkor 4.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Länsstyrelsen har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande. Bolaget gör genom sin ansökan inte troligt att den föreslagna produktionsökningen kan genomföras utan att Landskrona med omnejd samt Öresund utsätts för ytterligare kontaminering av tungmetaller, framförallt bly. Trots att bolaget arbetat kontinuerligt med åtgärder för att minska den diffusa damningen från verksamheten visar bolaget inte genom sin ansökan att nedfallet av bly minskat vid nuvarande produktion. Länsstyrelsen ifrågasätter även om att det hos bolaget finns full kunskap om de diffusa utsläppskällorna, vilket ytterligare ökar osäkerheten avseende effekten av de åtgärder som avses vidtas. Det villkor mark- och miljödomstolen fastställt säkerställer inte minskad blykontaminering, varken vid befintlig eller vid utökad produktion. Länsstyrelsen konstaterar att frågetecknen kring diffus damning från verksamheten och dess miljöeffekter på land och i havet utgör omständigheter som är ägnade att ifrågasätta lämpligheten av den tillståndsgivna produktionsökningen, sökandens utredningar till stöd för denna samt mark- och miljödomstolens bedömning av fakta i målet. Länsstyrelsen anser att underlaget är otillräckligt för att bedöma vilka miljökonsekvenser den ansökta produktionsökningen kan komma att innebära.

Miljönämnden har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande. Den ansökta verksamheten med utökad produktion kan inte anses vara tillåtlig i miljöbalkens mening då den leder till ökade blyutsläpp från en nivå som idag är mycket hög. Bolaget har inte visat att man kan begränsa utsläppen genom diffus damning vid ökad

produktion. Miljönämnden anser att redan befintliga utsläpp kan medföra betydande skador på miljön och det är därmed miljömässigt motiverat att kräva att dessa utsläpp kraftigt reduceras. Jämförelsen av deposition i Malmö och Landskrona ger en tydlig bild av att bolagets verksamhet orsakar betydande utsläpp av bly i Landskrona stad. Förklaringen till de stora skillnaderna mellan Malmö och Landskrona är bolagets verksamhet. Ramvattendirektivet är tydligt med att utsläppen av prioriterade ämnen såsom bly ska minskas till recipienterna. Bolaget släpper årligen ut hundratals kilo bly till luft som därefter via dagvatten, direkt deposition eller perkolation når havet. Att meddela en dom som kan innebära att utsläppen ökar står i direkt motsättning till vattendirektivets miljömål. En utökad produktion med ökade utsläpp bidrar till att motverka icke-försämringskravet som tas upp i vattendirektivet. Dessutom är Öresund en recipient som enbart klassas med måttlig ekologisk status. Det borde därmed vara av högsta prioritet att se till att utsläpp som kan motverka att den ekologiska statusen förbättras reduceras. Miljönämnden anser att mark- och miljödomstolen borde ha varit förhindrad att meddela tillstånd till utökad verksamhet mot bakgrund av att målet inte kan anses vara fullständigt utrett till följd av avsaknaden av åtgärder för att minska den diffusa damningen. Miljönämnden anser att först när bolaget på ett säkerställt sätt har kunnat visa att man kraftigt kan begränsa den diffusa damningen finns det stöd i miljöbalken för att ge tillstånd till utökad produktion.

Bolaget har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande. Villkor 4 i mark- och miljödomstolens dom har av förbiseende fått en olämplig formulering. Avsikten med bolagets villkorsförslag var att villkoret skulle medföra ett krav på att kalkinjektionen ska ha kapacitet att tillföra 60 kg kalk per timme. För att uppnå tillräcklig svavelrening bör anläggningen ha minst denna kapacitet, även om kapaciteten ofta inte behöver utnyttjas till fullo. Villkorets nuvarande lydelse innebär dock att 60 kg kalk per timme är högsta tillåtna kapacitet i stället för lägsta tillåtna kapacitet. Bolaget föreslår därför att villkorstexten justeras. Bolaget anser vidare att villkor 7 bör ändras till bolagets ursprungliga förslag. I målet redovisade faktiska utsläpp hänförs till en produktion om ca 45 000 ton bly per år och en avloppsvattenmängd uppgående till ca 100 000 kubikmeter per år. Produktionsökning samt höjda ambitioner avseende bl.a. dammbekämpning via vätning av industriområdet medför att reningsverket tidvis belastas hårdare än tidigare vilket innebär minskad marginal mellan faktiska utsläpp

och villkor. Vidare har bolaget åtagit sig att vidta åtgärder för att minska risken för bräddning av orenat dagvatten vid extrema väderleksförhållanden. Dessa åtgärder bygger huvudsakligen på att vid extrem nederbörd avverka mer vatten i reningsverket under den tid kraftig nederbörd eller risk för sådan föreligger. Detta medför att sannolikheten för större utsläpp av orenat dagvatten via bräddning minskar men medför samtidigt att marginalen mellan det tillståndsreglerade låga utsläppet från reningsverket och villkorsgränsen minskas. Med hänsyn till att bolagets yrkade villkor inte kan anses påverka recipienten, Öresund, med dess stora vattenomsättning på något sätt bör villkoret för årsmängder av metaller tillåta en större marginal i förhållande till förväntade utsläpp än vad mark- och miljödomstolen medgivit.

Bolaget har till bemötande av länsstyrelsens och miljönämndens respektive talan anfört i huvudsak följande. Bolaget anser att länsstyrelsen och miljönämnden har dragit felaktiga slutsatser av de utsläppsmätningar som finns, att de har lagt för stor vikt vid vissa enstaka mätningar och att de inte beaktat att bolaget genomfört åtskilliga damningsbegränsande åtgärder under de senaste åren. De åtgärder som bolaget vidtagit under den allra senaste tiden har ännu inte kunnat följas upp genom mätningar. Men redan av befintliga data går det att se att förbättringar har skett. Bolaget framhåller också att det inte är säkert att bolaget är den enda källan till allt blydamm som uppmätts i industriområdet. Bolaget anser att det finns tydliga indikationer på att utsläpp till luft från diffus damning och från punktkällor minskat under de sista åren, framför allt vad gäller mätningar av svävande stoft och bly i grönkål. När det gäller påverkan på människors hälsa visar undersökningar att blyblodhalterna i Landskrona ligger på samma nivå som i andra jämförbara orter i Sverige och lägre än andra jämförbara orter i Europa. Bolaget bedriver ett systematiskt arbete mot diffus damning som säkerställer att den diffusa damningen inte kommer att öka, utan tvärtom kan antas minska, även om produktionen ökar. Bolaget anser att den aktuella lokaliseringen är väl lämpad för en utökad verksamhet. Det är ofrånkomligt att en verksamhet med omfattande återvinning av bly leder till en viss miljöpåverkan, bland annat i form av utsläpp av bly. Samtidigt är verksamheten angelägen ur miljö- och resurshushållningssynpunkt. Det av mark- och miljödomstolen föreskrivna villkoret avseende diffus damning, kombinerat med bemyndigandet till tillsynsmyndigheten,

miljön (sediment och vattenlevande organismer) liksom en risk för att framförallt miljökvalitetsnormen för god kemisk ytvattenstatus inte kan bibehållas i vattenförekomsten. Någon bedömning av verksamhetens påverkan på vattenförekomsten norr om verksamheten har inte gjorts trots att bolaget anger att föroreningarna främst borde spridas norrut på grund av den förhärskande nordgående strömmen i Öresund. Svårigheten att bedöma påverkan beror delvis på bristen på relevanta undersökningar. Bottenlevande organismer har exempelvis inte undersökts i områdets närhet utan endast på lokaler som är belägna mer avlägset. De enda sedimentsundersökningar som tycks ha utförts i närheten gjordes i början på 90-talet. Dessa visar dock på tydligt förhöjda halter av bly. Myndigheten anser därför att tillstånd till utökad verksamhet inte bör ges.

Kommunstyrelsen i Landskrona stad har yttrat sig och därvid anslutit sig till vad miljönämnden anfört i mark- och miljödomstolen.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen konstaterar inledningsvis att utredningen i målet visar att det under lång tid uppmätts förhöjda halter av bly i Landskrona. Dessa halter har uppmätts i nedfallande stoft, sediment, dagvatten och blåmusslor samt i bladgrönsaker odlade i Landskrona. Parterna är ense om att bolagets verksamhet vid blysmältverket är den dominerande utsläppskällan av bly i området. Vidare är bolaget och dess motparter överens om att de förhöjda blyhalterna i huvudsak härrör från s.k. diffus damning.

Bolaget har vidtagit flera åtgärder för att begränsa den diffusa damningen och ytterligare åtgärder planeras. De utsläppsmätningar som miljönämnden har presenterat i målet visar emellertid att de åtgärder som vidtagits ännu inte gett upphov till tydliga minskningar av halten bly i nedfallande stoft och i bladgrönsaker. Vidare bedömer Mark- och miljööverdomstolen att utredningen och kunskapen är bristfällig vad gäller påverkan i recipienten och då särskilt från den diffusa damningen. Mark- och miljööverdomstolen anser därför att bolaget inte har visat att vidtagna och planerade åtgärder för att begränsa den diffusa damningen med erforderlig grad av säkerhet

säkerställer att alla erforderliga damningsbegränsande åtgärder verkligen kommer att genomföras. Länsstyrelsen och miljönämndens överklaganden ska därför avslås.

Länsstyrelsen har till bemötande av bolagets talan anfört i huvudsak följande. Beträffande bolagets ändringsyrkande avseende villkor 7 ifrågasätter länsstyrelsen om inte kapaciteten i reningsverket är för låg, trots att bolaget anser sig ligga i topp när det gäller teknik för reningsverk. Det är rimligt ur ett översvämningsperspektiv att bolaget i sin teknikansats tar ytterligare höjd för att klara av höga flöden genom reningsverket, inte att villkoret mildras.

Miljönämnden har till bemötande av bolagets talan anfört i huvudsak följande. De av bolaget framförda skälen till ändring av villkor 7 överväger inte vikten av att ställa villkor som säkerställer att reningsverkets reningskapacitet utnyttjas till fullo. Att bolaget avser att trimma verkets kapacitet för att omhänderta större mängder dagvatten anser miljönämnden inte ska påverka reningsverkets reningsgrad. De haltvillkor som bolaget ålagts innebär en betydande marginal till reningsverkets redan nu möjliga reningsfunktion. Därutöver föreskrivs i tillståndet att villkoret är uppfyllt om minst tio av tolv månadsmedelvärden understiger begränsningsvärdet. Miljönämnden anser att detta bör vara tillräckligt för att klara de tillfälliga driftstörningar som kan uppstå. Vidare anser inte miljönämnden det vara ett miljömässigt riktigt tillvägagångssätt att sänka reningskraven i verket för att undvika bräddning då det finns tekniker där man kan bibehålla funktionen genom att samla upp regnvattnet för ett senare omhändertagande.

REMISSYTTRANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Havs- och vattenmyndigheten har yttrat sig i målet och därvid anfört sammanfattningsvis följande. Innan bolaget kan ges ett utökat tillstånd behöver det klarläggas hur de totala utsläppen av bly, dvs. via dagvatten, via stoftutsläpp och via diffus damning påverkar recipienten samt påverkar möjligheten att uppfylla miljökvalitetsnormen ”god kemisk ytvattenstatus” i recipienten. Myndigheten anser att det i dagsläget inte finns tillräckligt underlag för att kunna dra slutsatser huruvida utsläppen från verksamheten innebär en risk för negativa effekter i den akvatiska

2. Stofthalten i renade processgaser får inte överstiga 1 mg/Nm^3. Filterfunktionen kontrolleras med "Triboflow"-mätare eller utrustning med motsvarande funktion. Utrustningen ska vara försedd med larm.

3. Efterbrännkamrarna vid schaktugnen ska genom brännaroptimering och driftövervakning drivas så att en temperatur i efterbrännkammaren uppnås, som ger en koloxidhalt under 500 ppm, uppmätt i utgående gas efter filter som 30-minuters medelvärde under normala driftförhållanden. Kontinuerlig mätning ska ske via mätare efter stoftfilter. Mätvärdena ska loggas kontinuerligt. Nivå- och driftlarm ska gå till kontrollrum.

4. Utsläppen av svaveldioxid ska begränsas genom injektion av kalk i luftreningsanläggningen. Kalkinjektionen ska styras automatiskt mot uppmätt svaveldioxidhalt. Dock får högst 60 kg kalk per timme tillföras. Kontinuerlig mätning av svaveldioxidhalten ska ske efter filter. Mätvärdena ska loggas kontinuerligt.

5. Bolaget ska vidta åtgärder för att motverka diffus damning. Bolaget ska i miljörapporten redovisa vilka åtgärder som vidtagits och resultaten av dessa åtgärder – baserat på genomförda mätningar – samt vilka åtgärder som planeras under följande år. Arbetet ska bedrivas i samråd med tillsynsmyndigheten samt miljöförvaltningen i Landskrona kommun.

6. Utsläppet av lösta metaller i avloppsvatten från befintligt reningsverk till kommunens dagvattennät får inte överstiga följande koncentrationer.

	mg/l
Koppar	0,02
Zink	0,03
Kadmium	0,008
Bly	0,05
Antimon	0,2

De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom veckosamlingsprov under drift som sammanvägs till ett månadsmedelvärde. Utsläppskravet för

händertagande av lagrade kemiska produkter och avfall samt efterbehandling av de föroreningar som verksamheten kan ha gett upphov till.

Delegerade frågor

Mark- och miljödomstolen överlåter enligt 22 kap. 25 § miljöbalken åt tillsynsmyndigheten att fastställa villkor om

- driftbegränsningar i händelse av haveri av renings- eller mätutrustning,
- åtgärder mot diffus damning (utöver villkor 5),
- kontroll.

Uppskjutna frågor

Mark- och miljödomstolen skjuter upp avgörandet av vilka villkor som slutligt ska gälla, dels för utsläpp till luft av dioxiner och kvicksilver, dels för utsläpp av förorenat vatten genom bräddning till kommunens dagvattennät. Bolaget ska under prövotiden utreda följande.

U1. Tekniska och ekonomiska möjligheter att – utöver kalkinjektion - genom tillsats av sorbenter begränsa utsläppet till luft av dioxiner och kvicksilver.

U2. Tekniska och ekonomiska möjligheter att genom anpassad drift av reningsanläggningen undvika bräddning.

U3. Dagvattensystemets hydrologiska kapacitet med utgångspunkt från aktuell nederbördsstatistik, samt tekniska och ekonomiska möjligheter att vid behov öka denna kapacitet för att undvika bräddning.

Resultaten av utredningarna jämte förslag till slutliga villkor ska redovisas till mark- och miljödomstolen senast två år efter det att deldomen vunnit laga kraft.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och Miljödomstolen

DELDOM
2013-01-16

Miljökonsekvensbeskrivning

Mark- och miljödomstolen godkänner den i målet upprättade miljökonsekvensbeskrivningen.

Igångsättningstid

Tillståndet ska ha tagits i anspråk senast fyra år från det att deldomen har vunnit laga kraft, vid risk för att tillståndet annars förfaller.

Prövningsavgift

Mark- och miljödomstolen beslutar att någon prövningsavgift för vattenverksamhet inte ska tas ut. Erlagt belopp, 1 800 kr, ska därför återbetalas.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och Miljödomstolen

DELDOM
2013-01-16

TIDIGARE BESLUT

Ursprungligt tillstånd enligt miljöskyddslagen lämnades av Koncessionsnämnden för miljöskydd den 27 november 1974. Den 1 mars 1988 gavs tillstånd till utökning av blyproduktionen från 30 000 till 50 000 ton per år. Ytterligare beslut meddelades den 22 december 1992. En omprövning resulterade i Koncessionsnämndes beslut den 8 januari 1998, varigenom nu gällande villkor fastställdes.

Länsstyrelsen har genom förelägganden reglerat utsläppskontrollen, bl.a. genom beslut den 11 juli 1994, den 13 februari 1996 och den 13 oktober 2004. Länsstyrelsen beslutade vidare den 18 december 1996 att Boliden ska delta i stoftmätningsprogram för Landskrona kommun, samt den 18 december 2006 om tillstånd till utsläpp av koldioxid enligt lagen (2004:1199) om handel med utsläppsrättigheter.

YRKANDEN (såsom bolaget slutligt bestämt sin talan)

Boliden Bergsöe AB (fortsättningsvis benämnt Boliden) yrkar i första hand att miljödomstolen meddelar tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till befintlig och utökad verksamhet vid Bolidens blysmältverk i Landskrona, med en produktion, bl.a. genom återvinning av avfall, av 65 000 ton bly och blylegeringar per år.

Boliden yrkar vidare tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken till lagring av upp till 30 000 ton bly per år från andra producenter.

Bolaget yrkar i andra hand tillstånd till befintlig verksamhet vid blysmältverket.

Boliden yrkar vidare

a) att villkor föreskrivs i enlighet med Bolidens förslag som redovisas nedan samt
b) att miljödomstolen godkänner den till ansökan fogade miljökonsekvensbeskrivningen.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och Miljödomstolen

DELDOM
2013-01-16

Villkorsförslag

Boliden föreslår att följande villkor ska gälla för verksamheten.

Utredningsvillkor

Frågan om villkor för utsläpp till luft av dioxiner och kvicksilver skjuts upp under en prövotid. Bolaget ska under prövotiden utreda möjligheten att begränsa utsläppen till luft av dioxiner och kvicksilver genom tillsats av sorbenter. Resultatet av utredningen, jämte förslag till slutliga villkor eller fortsatta utredningar, ska redovisas till mark- och miljödomstolen senast två år från det att tillståndet vunnit laga kraft.

Slutliga villkor

1. Om inte annat framgår av nedan angivna villkor ska verksamheten - inbegripet åtgärder för att minska störningar för omgivningen - bedrivas i huvudsaklig överensstämmelse med vad sökanden har uppgett eller åtagit sig i ansökningshandlingarna eller i övrigt i ärendet.

2. Verksamheterna får inte bedrivas utan att föreskrivna reningsanordningar är i drift såvida inte avbrottet är kortvarigt och saknar betydelse från miljösynpunkt.

3. Anläggningen ska drivas och underhållas så att utsläppet av stoft via processgaserna blir så litet som möjligt. Stofthalten i renade processgaser får under normala driftsförhållanden inte överstiga 1 mg/nm^3 (normal torr gas). Filterfunktionen kontrolleras med "Triboflow"-mätare eller utrustning med motsvarande funktion. Utrustningen ska vara försedd med larm samt kontrolleras enligt schema. Utsläppsmätning ska utföras av oberoende kontrollorgan 2 ggr/år.

4. Efterbrännkammarna vid schaktugnen ska genom brännaroptimering och driftövervakning drivas så att en temperatur i efterbrännkammaren uppnås, som ger en koloxidhalt under 500 ppm uppmätt i utgående gas efter filter som 30-minuters medelvärde under normala driftförhållanden. Kontinuerlig mät-

ning ska ske via mätare efter stoftfilter. Mätvärdena ska loggas kontinuerligt. Nivå- och driftlarm ska gå till kontrollrum. Kalibrering ska ske via oberoende kontrollorgan 2 ggr/år.

5. Luftreningsanläggningen ska drivas och underhålls så att utsläppen av svaveldioxid begränsas genom injektion av upp till 60 kg kalk per timme beroende på driftsförhållanden. Kalkinjektionen ska styras automatiskt mot uppmätt svaveldioxidhalt. Kontinuerlig mätning av svaveldioxidhalten ska ske efter filter. Mätvärdena ska loggas kontinuerligt. Kontroll ska ske enligt schema. Extern kontroll och kalibrering ska utföras av oberoende kontrollorgan 2 ggr/år.

6. För utsläpp av avloppsvatten från befintligt reningsverk till kommunens dagvattennät gäller följande begränsningsvärden för halten av lösta metaller.

	mg/l
Koppar	0,02
Zink	0,03
Kadmium	0,008
Bly	0,05
Antimon	0,2

De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom veckosamlingsprov under drift som sammanvägs till ett månadsmedelvärde. Begränsningsvärdena ska varje kalenderår innehållas minst tio månader av tolv för respektive ämne.

7. Avloppsvatten som släpps ut från befintligt reningsverk till kommunens dagvattennät får innehålla högst följande mängder lösta metaller per år.

	kg/år
Koppar	3
Zink	3
Kadmium	1
Bly	7
Antimon	25

De angivna mängderna ska kontrolleras genom beräkningar en gång per kalenderår.

8. Buller från anläggningarna ska begränsas så att bidraget från bolagets verksamhet till den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid närmaste bostadsområde inte överskrider 55 dB (A) vardagar dagtid (kl. 07.00 - 18.00), 45 dB (A), nattetid (kl. 22.00 – 07.00) och 50 dB (A) övrig tid.

   Villkoret är uppfyllt om de angivna begränsningsvärdena hålls vid kontroll som görs genom immissionsmätningar eller genom närfältsmätningar och beräkningar. Ekvivalentvärdena ska beräknas för de tidsperioder som anges ovan. Kontroll ska ske så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökning av någon betydelse av bullernivåerna, dock minst vart tredje år.

   Om en sådan kontroll som anges ovan visar att begränsningsvärdena inte hålls, är villkoret ändå uppfyllt om bolaget vidtar åtgärder så att begränsningsvärdena hålls vid en förnyad kontroll senast inom två månader eller inom den längre tid som tillsynsmyndigheten bestämmer.

   Arbetsmoment som typiskt sett kan ge upphov till momentana ljudnivåer över 55 dB (A) vid bostäder får inte utföras nattetid (kl. 22.00-07.00)

9. Boliden ska senast den dag tillstånd tas i anspråk till tillsynsmyndigheten redovisa ett uppdaterat kontrollprogram.

10. I god tid innan verksamheten avslutas ska bolaget ge in ett förslag till efterbehandlingsplan till tillsynsmyndigheten för godkännande.

11. Bolaget ska årligen, eller med de längre intervall som tillsynsmyndigheten bestämmer, för tillsynsmyndigheten redovisa vilka åtgärder som vidtagits under året för att motverka diffus damning, vilka resultat åtgärderna bedöms ha gett – baserat på genomförda mätningar – samt vilka åtgärder som planeras under nästa år för att motverka diffus damning.

Delegationsvillkor

Mark- och miljödomstolen överlåter åt tillsynsmyndigheten

D1 att fastställa den tid som bolaget har enligt villkor 8 ovan för att vidta åtgärder och genomföra en förnyad kontroll i syfte att innehålla begränsningsvärdena för buller, samt om försiktighetsmått vid ett överskridande.

D2 att meddela villkor om åtgärder mot diffus damning.

ANSÖKAN

Bakgrund till ansökan

Ansökan görs främst för att Boliden vill få ett samlat tillstånd istället för nuvarande olika och svåröverskådliga gällande tillstånd och anmälningsbeslut från olika år. I prövningen ingår också redovisning enligt förordningen om översyn av vissa miljöfarliga verksamheter.

Allmänt om verksamheten

Verksamheten med blysmältverk, med återvinning av metallavfall, bedrivs sedan 1942 i Landskrona. Nuvarande verksamhet utgörs av blyåtervinning. Råvaran utgörs främst av uttjänta bilbatterier, till största delen från den nordiska marknaden. Det bly som Boliden producerar används främst för tillverkning av nya bilbatterier.

Lokalisering

Verksamheten bedrivs på fastigheterna Bulten 1 och 2 i Landskrona, i det västra industriområdet strax sydost om Landskrona stad och i omedelbar närhet till Lundåkrabukten, som är en del av Öresund. Närmaste grannar utgörs av andra industriföretag. Avståndet till närmaste bostadsbebyggelse är ca 500 m i nordlig riktning. Angränsande i söder finns en småbåtshamn.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och Miljödomstolen

DELDOM
2013-01-16

Planförhållanden

Området är avsatt för industiändamål enligt stadsplan som fastställdes av länsstyrelsen den 14 februari 1967. Detaljplanen för intilliggande småbåtsområde anger hamnändamål och medger inte permanentboende.

Översiktsplanen, antagen den 13 mars 2002, innebär för området norr om Bolidens verksamhetsområde att det ska studeras som omvandlingsområde med inriktning på förnyelse med huvudsakligen en blandning av bostäder och verksamheter. I översiktsplanen föreslås Lundåkrabukten som utredningsområde för naturskydd enligt miljöbalken samt som Natura-2000-område.

Natura 2000 och riksintressen

Lundåkrabukten och Saxåns mynning-Järavallen utgör Natura 2000-områden.

Områdets norra gräns är belägen ca 1 km öster om Bolidens verksamhet och området sträcker sig ca en halvmil söderut längs bukten. Bl.a. är vattenkvalitet, övergödning, bottenflora och bottenfauna, samt epifauna viktiga aspekter för god bevarandestatus för området.

Riksintresse för kustzon föreligger enligt 4 kapitlet miljöbalken. Även Bolidens område ligger inom detta. Lundåkrabukten är utgör också riksintresse för naturvård. Kustvattnen söder om Landskrona stad är också riksintresse för yrkesfisket.

Markförhållanden

Bolidens verksamhet bedrivs på utfylld mark, vilket främst skedde under 1950-talet, men även fortsättningsvis har slagg från produktionen använts för utfyllnad av delar av fastigheten. I norra delen är det främst tegel, sten och betong och vis del slagg som använts, men överst finns s.k. chamottaska från gruvbrytning i Nyvång. I den mellersta delen förekommer främst sådan aska. Resterande område har fyllts med

slag enligt tillstånd från 1974. Undersökning av förorenad mark enligt MIFO fas 1 har gjorts och hela området är placerat i riskklass 1.

Recipientförhållanden

Renat processavloppsvatten avleds via kommunens dagvattennät till Lundåkrabukten/Öresund.

Verksamhetsbeskrivning

Produktionsanläggning

Blytillverkning sker i den södra änden av fastigheten. Produktionen av bly och blylegeringar har de senaste åren legat kring 45 000 ton/år.

Råvaror, utom metalliskt bly och hela batterier, lagras under tak, efter invägning och inledande okulär besiktning och kvalitetskontroll. Om specifikationer inte uppfylls, t.ex. fel typ av batterier, returneras hela leveranser. Syrainnehållande batterier krossas genom fall på 4 m mot mark och efter eventuell lagring med lastmaskin mot en vägg. Avrunnen batterisyra leds via en ränna till en sedimenteringskammare varifrån syran pumpas vidare till internt processvattenverk. Tömda batterier lagras i lagerrum med 4 m höga betongväggar med tätskikt i golven. Avrunnen syra pumpas via en brunn till reningsverket. Lokalerna har brandövervakningssystem.

Råmaterial blandas med slaggbildare och koks samt interna returmaterial, med hjälp av lastmaskin med inbyggd våg, och lagras i högar om 60 ton i särskild lokal, och satsas därefter i schaktugn. Ugnen är av stål och invändigt murad med eldfast tegel. I nedre delen av ugnen finns vattentankar via vilka slaggen töms ut. Ugnen drivs med naturgas som bränns med lufttillförsel under förvärmning och därefter med 3 % syrgas till den förvärmda luften. Blyet tappas kontinuerligt till två naturgasuppvärmda mottagningsgrytor om 230 ton vardera, i vilka också huvuddelen av raffineringen sker, bl.a. med automatiska askavdragare. Bly som ska raffineras till s.k.

mjukbly passerar ett extra steg där antimon avlägsnas genom oxidering med syrgas. Askor och slagg återförs till schaktugnen. Därefter leds blyet till sex legeringsgrytor, värmda av två naturgasbrännare, där legeringsämnen tillsätts; koppar, tenn och kalcium. Efter legeringen gjuts blyet till 45 kg tackor via ett gjutband med 200 gjutjärnskokiller. Fyllda kokiller kyls med renat vatten från dagvattenverket via värmeväxlare. Blytackorna staplas sedan i buntar om 25 och lagras i ett färdigvarulager.

Processgaser från schaktugnen, maximalt 120 000 Nm^3 per timma leds via en efterbrännkammare, med kalkdosering för rening avseende svaveldioxid och dioxiner, och en gaskylare, till fyra textila spärrfilter och släpps ut via en 76 m hög skorsten. Överskottsvärmen från kylaren, normalt 4-5 MW, värmeväxlas till kommunens fjärrvärmenät och till internt värmenät.

Processgaser och utsug från raffinerings- och legeringsugnar, ca 50 000 Nm^3 per timma, renas i textilfilter och släpps ut via en 15 hög skorsten.

Utöver produktionsanläggningar finns ett laboratorium för kontroll av produkter, men det är även certifierat för provtagning och analys av utgående vatten, samt en underhållsavdelning, med verkstäder för underhåll och reparation av processutrustning, fordon, el och instrument, samt för tillverkning av processutrustning m.m. därutöver finns en byggavdelning.

Produktionen sker i huvudsak med kontinuerligt 5-skift.

Vattenreningsanläggning

Det finns två interna vattenreningsverk, ett processvattenreningsverk för huvudsakligen batterisyra, och ett dagvattenverk för dagvatten från anläggningsområdet plus renat vatten från processreningsverket. I processreningsverket, dimensionerat för 3,5 m^3/h, neutraliseras svavelsyran (20 % -ig) med natriumhydroxidlösning i tre steg till pH-värdena 2, 5,5 respektive 8,5. Därefter sker slamavskiljning i en sedimentationsbassäng efter tillsats av polymer som flockningsmedel. Slam pumpas till slamlager och behandlat vatten leds till dagvattenverket. Detta verk är dimension-

Värmeåtervinningen levererar ca 30 GWh till det kommunala fjärrvärmenätet och ca 6 GWh internt.

Transporter

Inom anläggningen sker transporter främst med dieseldrivna truckar eller latbilar. Råvaror och produkter transporteras till och från anläggningen främst med lastbil, men också med båt (13 %) och järnväg (4 %).

Lastbilstransporter, nu ca 15 per dag, maximalt 35 per dag, sker från E6:an via Österleden, Söderleden, Varvsvägen och Stuverigatan. På Varvsvägen kommer Bolidens transporter att utgöra maximalt 6 % av antalet lastbilstransporter.

Verksamheten har tillgång till både hamn och eget järnvägsspår, varför det inte föreligger logistiska hinder för att öka andelen transportern med båt eller järnväg. Kunders och leverantörers läge i förhållande till verksamheten, samt vad som är ekonomiskt sett bästa alternativ, är avgörande för val av transport. Någon större framtida förändring väntas inte.

Avfall

Avfall från verksamheten består huvudsakligen av blyskärsten, farligt avfall från underhåll, samt övrigt industriavfall såsom ugnstegel, trä, handskar och papper. Skärsten transporteras i dagsläget till Norge och deponeras i särskilda, godkända bergrum. Mängden skärsten och slagg har de senaste åren varit ca 15 000 ton/år, beräknas till 23 000 ton/år vid maximal produktion.

Slagg, slam från reningsverk, oxider från blyhall utgör mellanprodukter som i huvudsak återförs till schaktugnen. Inget avfall deponeras inom fastigheten.

Blyskärsten lastas i hamnen ca 4 gånger per år. Boliden utreder för närvarande, tillsammans med företrädare för Landskrona hamn, åtgärder för att minska blyutsläppet i samband med lastning. Tester görs av filterinsatser i dagvattenbrunnar för att fånga upp blyinnehållande partiklar. Området rengörs efter lastning. Boliden avser att fortsätta utveckla metoden med portätning av asfalt, stängning av dagvattenbrunnar vid lastning, vilket fungerar som sump, slamsugning sopning m.m. Kostnaden anges till ca 3 miljoner kronor per år.

Alternativ metod är ändrad design av lastflaken, där det dock återstår flera tekniska problem att lösa. Kostnaden anges till ca 5 miljoner kronor per år.

Brandrisker

Lagerlokaler är försedda med brandlarm. Larm går till kontrollrum som är bemannat dygnet runt. Automatlarm går direkt till räddningstjänsten. En beredskapsplan revideras årligen. Risk för bildning av knallgas bedöms inte föreligga. Det uppkommer främst vid laddning av batterier. Batterierna dräneras på svavelsyra vid ankomst.

Kontroll

Det finns ett egenkontrollprogram, bl.a. omfattande mätningar av utsläpp till luft och till vatten, vanligen 2 gånger per år för luftutsläpp och metaller i vatten sex gånger per år. Dioxin mäts dock vart femte år och kvicksilver till vatten 2 gånger per år.

Emissioner

Utsläpp till luft

Utsläpp från blytillverkningen sker dels efter rening i textilt spärrfilter, dels direktutsläpp från brännare för naturgas i blyraffineringsanläggningen. Utsläppsmängderna vid sökt maximal produktion av stoftbundna ämnen bedöms uppgå till följande

värden, jämfört med utsläppen nuvarande produktion inom parentes (medelvärde 2006-2008, avrundat), angivet i kg/år; stoft 1000 (360), bly 450 (140), kadmium 5 (1,7), koppar 1 (0,5), zink 5 (1,7) arsenik 4 (0,9), krom 3 (0,6) och kvicksilver, inklusive gasformigt, 20 (4). Utsläppet av antimon har uppmätts till 5 kg per år (medelv. 2006-2008). Utsläppsmängden 1000 kg per år har beräknats utifrån den teoretiskt största mängd som kan komma ifråga från det stora processgasfiltret vid stofthalten 1 mg/m^3 som medelvärde, vilket inte är rimligt. Det måste finnas marginaler för att tillfälliga avvikelser ska rymmas inom fastställda begränsningsvärden. Villkorsförslaget motsvarar efter ändring en halvering av gällande riktvärde.

Stoftsammansättningen kan variera något från tid till annan utan egentlig påverkansmöjlighet. Boliden ställer sig därför avvisande till särskilda begränsningsvärden för metaller, och anser att begränsning av stoftutsläppet räcker.

Utsläppen av gasformiga ämnen blir maximalt följande mängder, ton per år, med avrundade medelvärden 2006-2008 inom parentes; koldioxid 63 000 (44 000), svaveldioxid 400 (250) och kväveoxider 80 (45). Utsläppet av dioxiner bedöms vara 0,1- 05 ng/Nm^3.

Beräkningar visar att 90 % av allt svavel binds i slaggen genom tillsats av slaggbildare. För att avskilja ytterligare svavel installerade bolaget 2003 en reningsutrustning som avskiljer svavel genom att släckt kalk sprutas in i och reagerar med rökgaserna. Upp till 60 kg kalk per timme kan injiceras beroende på driftsförhållanden. Större tillsatser medför igensättningar i gassystemet efter tillsatspunkten. Avskiljningsgraden för svavel i denna kalkrening ligger på ca 50 %. Med denna metod avskiljs även dioxiner från rökgaserna.

Utöver ovan angivna utsläpp förekommer utsläpp i form av diffus damning från spill på vägbanor m.m. Begränsade mätningar av damning har genomförts och de visar att damningen i första hand orsakas av hög trafikintensitet. I ansökan anges en

rad med åtgärder för att minska damningen, bl.a. spolning av fordon och sopning av mark under frostfri del av året, vattenbegjutning med sprinkler på vissa ytor. Allt material som kan medföra blydamning lagras i oisolerade, ej ventilerade lokaler, med ventilationsslits i väggarnas överkant (vägghöjd 11-13 m)och med tätade, fjärrmanövrerade portar.

Inga klagomål på lukt har inkommit till Boliden under de senaste åren, efter att ett flertal åtgärder har genomförts.

Utsläpp till vatten

Det totala utsläppet via vatten till recipient bedöms uppgå till maximalt följande värden, jämfört med utsläppen vid nuvarande produktion inom parentes (medelvärde 2006-2008, avrundat), angivet i kg/år; bly 13 (3), kadmium 2,5 (0,05), koppar 5 (0,8), zink 5 (0,4) arsenik 2,5 (0,2), antimon 52 (13), krom 4 (0,3), nickel 5 (0,5), tallium 2 (-) och kvicksilver < 0,013 (<0,01). Den totala volymen behandlat avloppsvatten blir maximalt 165 000 m^3/år. Vattenutsläppet under 2006-2008 var i genomsnitt 115 000 m^3/år.

Utsläppet från lakvattenreningen beräknas utgöra 10-20 % av totalutsläppen av bly, kadmium, antimon, och arsenik. Detta utsläpp beräknas också innehålla tallium.

På den nivå som utsläppsvärdena varierar idag kan även mycket små störningar leda till att emissionerna kan variera, om än på en låg nivå. Yrkade årliga begränsningsvärden är rimliga och behövs för att ge tillräcklig marginal mot överskridande.

Sanitärt avloppsvatten, utom från duschar, går till det kommunala spillvattennätet och behandlas i Landskronas avloppsreningsverk.

Buller

Bidraget till buller vid närmaste bostäder beräknades utifrån närfältsmätningar 2009 till 34 dB(A) för såväl dag, kväll som natt. Ljudkällor är främst transporter, ugns-

brännare och fläktar. Den mest bullrande filterfläkten har behovsstyrts vilket har medfört minskad bulleremission. Vid tippning av batterier kan värdet dock gå upp till 38 dB(A).

Med vardag i villkorsförslag avses måndag till fredag.

MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Den planerade ökningen av produktionen kommer att ske inom befintlig anläggning och någon utbyggnad planeras inte, utan beräknas kunna åstadkommas genom förbättringar i processen. Nollalternativet innebär fortsatt produktion inom det nuvarande tillståndets maximala omfattning. Boliden anser att verksamheten är väl lokaliserad, nära hamn och med järnvägsanslutning, och stora investeringar har gjorts i anläggningen, varför alternativ lokalisering inte har utretts vidare.

Samråd har skett genom möten vid tre tillfällen. Ett första samråd med länsstyrelsen och miljöförvaltningen i januari 2009; ett utökat, annonserat, möte i maj 2009, där även kommunens tekniska förvaltning deltog, samt ett kompletterande möte i november 2009 med länsstyrelsen och miljöförvaltningen om anläggningen för lakning av filterstoft. Samrådsunderlag har funnits tillgängligt på Boliden Bergsöe AB:s hemsida. Inga synpunkter har inkommit efter annonseringen.

Verksamheten omfattas av IPPC-direktivet, och för tillämpning av bästa tillgängliga teknik (BAT) jämförs med det s.k. BREF-dokumentet (Best available techniques REFerence document) "Non Ferrous Metals Industries". Boliden anser att utsläppen av stoft och metaller från anläggningen ligger inom angivet BAT-intervall, och att man i övrigt uppfyller BAT, bl.a. genom att avskilja svavel genom tillsats av slaggbildare och genom kalktillsats i textilfilter, varigenom också en rening avseende dioxiner sker vilket enligt Boliden kompenserar för att rökgaserna inte kyls ned så snabbt som följer av BAT-dokumentet, vilket är en följd av att värmeenergin återvinns till fjärrvärmenätet.

Miljökonsekvensbeskrivningen innehåller en avstämning mot nationella och regionala miljömål.

Recipient för utsläpp till luft

Miljökvalitetsnormer

Luftkvaliteten i Landskrona övervakas dels med DOAS-teknik, i 2-3 mätsträckor i södra delen av Landskrona centrum, och dels genom mätningar inom det s.k. Urbanmätnätverket såväl i central urban bakgrund (polishusets tak) som i gatumiljö (Eriksgatan).

För halten av partiklar PM 10 var årsmedelvärdet för 2007 21 mg/m^3, där normen är 40 mg/m^3 på årsbasis. Normen för dygn 50 mg/m^3 får överskridas högst 35 dygn per år. Under 2007 skedde överskridande 14 dygn, och under vinterhalvåret 2007/2008 skedde det under två dygn.

Normen för kvävedioxid har uppmätts till 13- 17 mg/m^3 under vinterhalvåret och 10 mg/m^3 på årsbasis, att jämföra med normen 40 mg/m^3 för årsmedelvärde. I gaturum har normen för halten under ett dygn (60 mg/m^3) inte överskridits under något dygn under 2007.

Normen för bensen, 5 mg/m^3 på årsbasis, men inte miljömålet 1 mg/m^3, innehålls, då medelvärdet varit 1,2 mg/m^3 under vintern 2007/2008 (Urban). DOAS- mätningen gav något högre värden, genomsnittligt omkring 3 under 2006-2008 .

Svaveldioxidhalten har uppmätts till ca 1 mg/m^3 i urbanmätnätet, 2-4 mg/m^3 enligt DOAS-mätningarna. Normen för landsbygd ligger på 20 mg/m^3 för tätorter väsentligen högre.

Normen för bly är 0,5 µg/m^3. Normer för halter av metaller i luft avseende kadmium, arsenik och nickel träder i kraft 2013, är 5, 6 respektive 20 nanogram/m^3 (ng/m^3). Mätningar av metaller i partikelhaltsmätningar har inte gjorts men mätning av svävande stoft har skett vart tionde år i Landskrona vid stadshuset och vid Lundåkrahamnen, dels i en finfraktion och dels en grovfraktion. Summan av dessa för en dryg månad 2008 var för bly 11 ng/m^3 vid stadshuset och 20 ng/m^3 i hamnen. För arsenik var motsvarande värden 0,4 resp. 0,4 ng/m^3 och för nickel 2 resp. 1 ng/m^3.

Boliden bedömer att det inte finns någon risk för att miljökvalitetsnormen för bly överskrids i framtiden. Någon spridningsberäkning behövs inte. Även risken för överskridande av normen för arsenik bedöms vara mycket liten.

Övrig miljöpåverkan av luftutsläpp

Landskrona kommun har mätt fallande stoft varannan månad sedan 1988 på fyra mätplatser i kommunen, med analys av metallinnehållet i stoftet. I ansökan redovisas mätresultat för Provpunkten Södra Bergsöe för åren 2006-2007 och 2008, samt anges i vilka punkter de största nedfallen skedde under respektive år. Under dessa år har blyhalten alltid varit högst i provpunkt Bergsöe, ca 250 mg/m^2 och år. Stoftnedfallet har varit ca 30 g/m^2. Halterna av övriga metaller har varit i nivån några procent av haltnivån för bly. Nedfallsfördelningen av de övriga metallerna har varierat, men har oftast varit högst i provpunkt Sydpunkten, ca 1 km söder om verksamheten.

Kommunen har också mätt metallhalten i grönsaker från åtta lokaler sedan 1981, i gräs från sju lokaler sedan 1987 och mossor runt om i kommunen 1983, 1995 och 2006. Vissa resultat redovisas i ansökan.

Blyhalten i sallad har år 2008 för provpunkt vid Gränsgatan, punkten närmast Bolidens anläggning, varit 5,5 mg/kg vilket är över EU-gränsvärdet på 0,30 mg/kg. Öv-

riga provpunkter hade halter under 0,21 mg/kg. Sedan 1981 har halten varierat. Även för grönkål överskreds gränsvärdet under 2008 med en halt på 2,2 mg/kg vid Tegelbruksgatan, också den i närheten av anläggningen.

Sammanfattning av miljönämndens undersökningar är att "halterna av bly i sallat och grönkål uppvisaren tydlig gradient med de högsta halterna för provplatserna närmast industriområdet och sedan minskande halter ut mot provplatserna vid Syngenta och Häljarp".

När det gäller metallhalter i gräs uppmättes högst blyhalt vid kommunens reningsverk, strax nordost om Bolidens fastighet (26,2 mg/kg). För övriga metaller var halten högst vid provpunkten Hydro ca en km väster om Bolidens anläggning.

Vid en jämförelse av metallhalterna i mossor inom Landskrona och i mossor från hela Skåne (IVL:s mätning) konstateras att halterna av de undersökta metallerna genomgående är högre i lanskrona än i Skåne i övrigt. Det konstateras att halterna av de flesta metaller har minskat betydligt sedan 1985, både i Landskrona och i hela Skåne. Blyhalten i Landskrona var 2006 ca sex gånger högre än medelvärdet för Skåne år 2005 (18,9 respektive 3 mg/kg).

Dioxinutsläppet kan beräknas till 0,1- 0,5 ng/år. Tillsats av kalk till spärrfiltret för att minska svaveldioxidutsläppen har visats sig också minska dioxinutsläppet. Boliden är berett att under 2011 göra försök med tillsats av aktivt kol för att om möjligt ytterligare förbättra situationen, även om dioxinutsläppet kan anses vara acceptabelt enligt senaste dokument om bästa tillgängliga teknik (BREF). Undersökningen avser även möjligheten att med denna metod minska kvicksilverutsläppet. Tillsats av selen är såvitt känt inte prövat och skulle kunna påverka slutproduktens renhet på grund av att filterstoft återförs till processen. Kvicksilverbelastningen bedöms minska på grund av utfasning av material som oavsiktligt tillförs via råvaran. Bl.a. avskiljs knappcellsbatterier när de upptäcks i råvaran.

Miljökonsekvensbeskrivningen innehåller en genomgång av utsläppsämnena och deras miljöegenskaper, med slutsatsen att utsläppen (utom dioxin) kommer att öka jämfört med nuläget, men ändå vara mindre än vad nu gällande tillstånd medger. Bl.a. påpekas de förhöjda halterna av nedfallande bly och halter i grönsaker.

Någon spridningsberäkning för luftutsläppen har inte gjorts och bolaget anser att ytterligare undersökningar, utöver ovan nämnda, inte skulle bidra med avgörande utökad kunskap.

Åtgärder

Boliden anser att bästa tillängliga teknik i form av textila spärrfilter används. Försök med aktiv koltillsats ska ske under en prövotid. Ytterligare minskning av svaveldioxidutsläppen förutsätter sannolikt en kostsam investering i en skrubberanläggning, vilket inte har utretts närmare då Boliden anser att nuvarande reningsgrad är tillräcklig, och då denna teknik skulle kräva återvärmning av rökgaserna, vilket ökar energiförbrukning och koldioxidutsläpp .

För att ytterligare minska utsläppen av bly till luft är åtgärder mot diffus damning den viktigaste inriktningen. De insatsområden som prioriteras är:

- begränsning och uppdelning av trafik på ett sådant sätt att damning minimeras,
- tvätt av arbetsfordon vid in/utpassage från blyhall, samt vid behov även av lastbilar som kör in i och ut från området,
- produktions- och lagringslokaler kompletteras med nya portar som kan stängas och öppnas automatiskt,

- vätning och intensifierad rengöring av högbelastade delar av industriområdet och vätning av dammande material, t.ex. filterstoft. Våtsopning ersätts av torrsopning när frysrisk föreligger,
- anläggning av grönytor för att begränsa trafik och lagring av utrustning på området,
- eventuell plantering av träd runt belastade delar av området som vindfång.

Kostnader för denna typ av åtgärder uppskattas till ca 1 Mkr per år. Verksamheten bedöms redan idag av utomstående bedömare med erfarenheter från liknande anläggningar i omvärlden hålla mycket hög standard beträffande städning och frånvaro av stoft. Boliden avser att i samråd med tillsynsmyndigheten fortsätta med årliga förbättringsaktiviteter.

Recipient för utsläpp till vatten

Miljökvalitetsnormer

Miljökvalitetsnormer för ytvatten har fastställts för Lundåkrabukten av vattenmyndigheten för Södra Östersjön som "god ekologisk status" till 2021 och "god kemisk ytvattenstatus" till 2015. Nuläget är bedömt som "måttlig ekologisk status", respektive "god kemisk ytvattenstatus" bortsett från halten av kvicksilver i biota som överstiger gränsvärdet, vilket är fallet för samtliga ytvattenförekomster i Sverige. När det gäller ekologisk status så är det innehållet av näringsämnen i vattnet som föranleder att inte god ekologisk status föreligger.

Recipientpåverkan i övrigt

Av återgivna resultat av Öresunds vattenvårdsförbinds undersökningar framgår bl.a. att klorofyllproduktionen har minskat över en tioårsperiod. God status avseende växtplankton anges för provpunkten i Lundåkrabukten, liksom god syresituation, antal taxa och individtäthet för bottenfauna, samt ingen eller tydlig avvikelse när det gäller metaller i sediment. Undersökning av ålgräs 2008 visar på måttlig status för vegetation.

Sedimenten i södra Hamnbassängen och Lundåkrahamnen innehåller enligt undersökningar från början av 1990-talet höga halter främst av kvicksilver, men även kadmium, krom, bly och zink visade tydlig eller stor avvikelse gentemot opåverkat tillstånd, medan för koppar och arsenik var avvikelsen liten till tydlig.

Av en undersökning av metallhalter i muddermassor i Malmö framgår att metallerna är hårt bundna till sedimentpartiklar och endast en mycket liten del är lakbara.

De beräknade maximala utsläppen till vatten av den sammanlagda mängden tungmetaller utgör 0,1 % av de totala utsläppen till Öresund och 0,3 % av utsläppen på den svenska sidan. För bly utgör utsläppet 0,3 % av de samlade blyutsläppen till Öresund.

Öresunds vattenvårdsförbunds provtagning 1999, 2002 och 2006 av metallhalter i blåmusslor och skrubbskädda har visat på att vid Landskrona har förhöjda halter av kvicksilver och krom noterats 1999, inte vid de två senare mätningarna. Blyhalter har varierat, och bedömdes 2006 ha liten avvikelse enligt bedömningsgrunder för miljökvalitet (Naturvårdsverket 1999).

Boliden bedömer att påverkan på riksintressena för naturvård och för yrkesfisket i Lundåkrabukten blir mycket liten, vilket beror dels på att bolagets utsläpp är små, dels på att strömningsriktningen genom Öresund normalt är riktad norrut och transporterar utsläppen bort från de skyddsvärda områdena. Utsläppen bedöms inte ge någon nämnvärd skada på naturvärden och inte heller försvåras bedrivande av yrkesfiske.

Mark och grundvatten

Boliden- Bergsöe AB:s fastighet ligger på utfylld mark. Stora delar av de öppna ytorna på fastigheten är hårdgjorda med asfalt. Genom utfyllnaden är marken uppdelad i två akvifärer, åtskilda av ett ler/dylager av varierande tjocklek. Markundersökningar har visat på att den övre akvifären är klart påverkad av verksamheten, men att något större läckage till den nedre akvifären har inte konstaterats, på grund av att lerskiktet är tätt. Undersökning enligt MIFO sker sedan 2007 inom länsstyrelsens program. Kompletterande undersökningar fas 2 genomförs under 2010 och 2011 med grundvattenanalyser och laktester av markprover, med redovisning under vården 2011.

INKOMNA YTTRANDEN

Havs- och Vattenmyndigheten (HaV, tidigare Fiskeriverket) anför följande. De föreslagna halterna tycks ligga betydligt högre än årsmedelhalterna. Baserat på uträkningar från sökandens bilaga 2 i kompletteringarna till ansökan var medelhalten under 1998-2008 för koppar 0,008 mg/l, zink 0,009 mg/l, kadmium 0,003 mg/l, bly 0,03 mg/l och antimon 0,14 mg/l. Även om medelhalterna, särskilt i vissa fall, ligger klart under de föreslagna haltvillkoren kan HaV acceptera dessa halter som begränsningsvärden under förutsättning att dessa gäller samtliga provtagningstillfällen.

HaV ser positivt på att det även föreslås mängdvillkor på årsbasis, men anser att om sådana villkors ska fylla någon funktion bör de sättas lägre än summa av de högsta tillåtna halterna och volymen vatten.

HaV konstaterar att även utsläppen till luft sannolikt innebär ett stort tillskott av föroreningar till vatten i området och att det är mycket angeläget att verka för att minska dessa utsläpp. HaV har dock inga konkreta synpunkter kring utsläppen till luft eftersom verket främst prioriterar frågor om direkta utsläpp till vatten.

Länsstyrelsen i Skåne län godtar bolagets yrkande vad gäller utsläpp till vatten. Frågan om slutligt villkor för utsläpp av dioxiner och kvicksilver till luft bör kunna avgöras under en prövotid. Länsstyrelsen godtar bolagets yrkanden om stoftutsläpp i övrigt. Ett villkor bör föreskrivas att bolaget fortsätter utreda olika begränsningsåtgärder för diffus damning. Arbetet ska ske i samråd med tillsynsmyndigheten och miljökontoret.

Bullerutredningen visar att bolaget klarar nyetableringsvillkor i närmsta bostäder. Villkor bör föreskrivas enligt detta. Huruvida kommunen har tänkt sig bygga bostäder närmare bolagets verksamhet blir en annan fråga.

Tredje stycket i bolagets förslag till bullervillkor ska utgå. Det innebär också att den av bolaget föreslagna delegeringen till tillsynsmyndigheten att fastställa den tid som bolaget har enligt nämnda stycket ska utgå.

Miljönämnden i Landskrona kommun tillstyrker bolagets förslag om en prövotid för att fortsätta att utreda möjligheterna att begränsa utsläppen av dioxiner och kvicksilver. Nämnden delar inte bolagets slutsats om möjligheterna att kunna minska de diffusa utsläppen även vid ökad produktion. Inget i redovisningen tyder på att utsläppen inte ökar i takt med att produktionen ökar. Innan det är säkerställt att bolaget väsentligt kan begränsa utsläppen av bly genom diffus damning är miljönämnden inte beredd att tillstyrka en produktionsökning.

Redan befintlig verksamhet medför betydande påverkan på människors hälsa och miljön och det finns behov av att kraftigt reducera verksamhetens emissioner. Av ansökan framgår det inte hur eller i vilken utsträckning som bolaget kan reducera utsläppen av bly, dioxiner och kvicksilver. En utökad verksamhet riskerar att öka utsläppen och inte minst bekymmersamt är detta när det gäller spridning av bly via den diffusa damningen. Trots att bolaget vidtagit en lång rad åtgärder mot diffus damning finns ingen tendens till minskade blyutsläpp från damningen under de senaste tjugo åren. Nämnden anser att bolagets ansökan om lagring av bly endast kan

tillstyrkas om bolaget kan visa att dessa verksamheter enbart har försumbar påverkan på den diffusa damningen.

Miljönämnden anser att bolaget bör komplettera ansökan med en utredning om möjligheterna att väsentligt reducera nuvarande metallutsläpp, särskilt bly, till luft och vatten från punktkällor och från diffus damning. Utredning behövs även för utsläppen av dioxiner, kvicksilver och svaveldioxid. Utredningarna ska driva så långt att man på säkra grunder kan avgöra vilka utsläppsreduktioner som kan uppnås.

Nämnden anser att lokaliseringen inte uppfyller miljöbalkens tillåtlighetsregler mot bakgrund av den hälso- och miljöpåverkan som verksamheten har. Det finns därmed inte heller någon grund för att kunna tillåta en utökad verksamhet om bolaget inte kan visa att man kraftigt kan begränsa utsläppen.

Även risken för bränder i filter och batterilager ska beaktas vid lokaliseringsbedömningen. Branden i batterilagret sommaren 2001 innebar betydande utsläpp av bly till luft.

Beträffade bolagets villkorsförslag har nämnden följande synpunkter.

Villkor 2. Definitionen av beskrivningen "kortvarigt" och "saknar betydelse" har inte klargjorts. Avsaknaden av definition för dessa beskrivningar innebär en otydlighet av villkorets innebörd vilket leder till oklarhet gällande hut bolaget ska agera vid driftsavbrott i reningsanläggningen. Det leder även till otydlighet vid tillsyn av bolaget gällande hur tillsynsmyndigheten ska tolka villkoret och dess efterlevnad.

Villkor 3. Samma invändning som ovan gällande "under normala driftsförhållanden". Därutöver finner miljönämnden det tveksamt att ett villkor för utsläpp till luft av stoft om 1 mg/Nm^3 motsvarar det lägsta utsläpp som genereras när verksamheten drivs med bäst möjliga teknik. I miljörapporten för 2011 redovisar bolaget att utsläpp till luft från blyproduktion uppgick till 130 kg. Produktionen av bly och blylegeringar uppgick 2011 till 41 009 ton. En produktion om 65 000 ton bly och blyle-

geringar skulle med samma utsläppshalt generera en stoftmängd om cirka 206 kg. I miljökonsekvensbeskrivningen anger bolaget att det bedömda maximala utsläppet vid den sökta produktionsnivån skulle resultera i 1000 kg stoft till luft. Det innebär en marginal om 794 kg. Därutöver anger bolaget i miljörapporten att de uppmätta stofthalterna vid extern kontroll visade på <0,1 resp. 0,3 mg/Nm^3 från blyproduktionen. Miljönämnden ifrågasätter därför det yrkade villkoret om 1 mg/Nm^3 då det innebär att reningsanläggningen inte måste drivas med den högsta reningsgrad som den ha kapacitet till. Miljönämnden anser att bolaget bör åläggas att driva sin reningsanläggning med den effektivitet som den vid stoftmätning har påvisas att den klarar av. Vid strängare utsläppskrav är 1 mg/Nm^3 ställer sig miljönämnden tveksam till huruvida det är tillräckligt med utsläppsmätning av oberoende kontrollorgan 2 gånger per år.

Villkor 6 och 7. Miljönämnden finner att haltbegränsningarna och mängderna av utgående metaller inte korresponderar mot varandra för alla metaller vid den uppgivna vattenmängden 165 000 m^3. Enligt miljönämndens beräkningar torde de utgående halterna vara väsentligt lägre.

Redovisade utsläpp till dagvattennätet i miljökonsekvensbeskrivningen visar på betydligt lägre mängder metaller än vad bolaget yrkat som villkor. Om det föreslagna villkoret inte avser inkludera utsläpp av metaller beroende på bräddning från reningsverket anser miljönämnden att villkoret sätts med förutsättning att reningsverket behöver drivas med full reningsgrad.

Om det föreslagna villkoret avser inkludera bräddning innebär det en överhängande risk för att villkoret inte kommer att innehållas om reningsverket bräddas. Detta påstående baseras på bland annat 2011 års miljörapport där man kan utläsa att enbart bräddning av reningsverket genererade 6 kg bly till dagvattennätet.

Miljönämnden vill därmed understryka att det är av största vikt att om tillstånd till utökad verksamhet medges bör bolaget åläggas att uppföra ytterligare kapacitet för omhändertagande av ännu ej renat dagvatten. Detta då nederbördsmängderna i

framtiden spås öka om man uppenbart redan har problem med kapaciteten för sitt dagvatten. Därutöver är det ett faktum att de i särklass största utsläppen av bly till dagvattennätet från verksamheten härstammar från bräddning av reningsverket och inte från utgående vatten efter rening.

Villkor 8

Miljönämnden anser att när en verksamhet omprövas, ska villkor för buller sättas enligt de allmänna råden för nyetablering av verksamheten, om bolaget kan anses ha rimlig möjlighet att innehålla de bullernivåerna.

Övrigt

Utöver bolagets egna yrkande om villkor yrkar miljönämnden att villkor fastställs gällande att bolagets åläggs att medverka till en samordnad recipientkontroll v luft och vatten i Landskrona Stad;

- Bolaget ska medverka i en samordnad recipientkontroll av luft och vatten. Bolaget ska medverka genom att bidra ekonomiskt till analyskostnader samt genom att vara behjälplig med de uppgifter som efterfråga för genomförandet av kontrollen.

Miljönämnden anser dessutom att det är nödvändigt att villkor fastställs för arbete med diffus damning. Villkor med anledning av problematiken i frågan återfinns i det nuvarande tillståndet. Provtagningar visar att nederbörden som faller över området blir kontaminerat av det stoft som släpps ut från Boliden Bergsöe. Nämnden anser att bolaget bör åläggas att bedriva kontinuerliga mätningar för att identifiera källor för diffus damning och att ta fram åtgärdsförslag. Det bör delegera till tillsynsmyndigheten efter samråd med bolaget att besluta om vilka åtgärder som ska genomföras.

Miljönämnden anser att det vid prövningen är av stor vikt att det tas i beaktande hur en utökad verksamhet hos bolaget skulle kunna påverka vattendirektivet, Natura 2000 samt Ramsarområdet i Lundåkrabukten, både avseende de direkta utsläppen i

form av dagvatten och vatten från bräddningar av reningsverket med framför allt hur de diffusa utsläppen kan påverka områdena.

Landskrona kommun, kommunstyrelsen, ställer sig bakom Nordvästra Skånes Vatten och Avlopp (NSVA) samt miljönämndens och miljöförvaltningens skrivelser.

NSVA har inget att erinra då Boliden Bergsöe endast släpper sanitärt avloppsvatten och ej belastar spillvattennät och reningsverk med processvatten.

Bolaget anför i bemötande i huvudsak följande.
Det är riktigt att bly är skadligt för både hälsa och miljö. De hälsoeffekter som miljöförvaltningen redogör för uppkommer dock endast vid exponering i betydligt högre koncentrationer än de som förekommer i Landskrona. Blyhalter i blod hos barn i Landskrona skiljer sig numera inte från referensorten Trelleborg.

Utsläppen av bly kommer inte alls att bli så stora som miljöförvaltningen befarar. Med de försiktighetsåtgärder som bolaget nu utreder är det sannolikt att de framtida utsläppen blir lägre än dagens. I miljökonsekvensbeskrivningen har bedömda maximala utsläpp i vissa fall beräknats utifrån antagandet att utsläppen konstant ska ligga på samma nivå som villkorsgränsen. Detta är orimligt och i vissa fall tekniskt omöjligt. I verkligheten kommer utsläppen att understiga villkorsgränsen med god marginal på samma sätt som sker idag.

Det är framför allt utsläppen genom diffus damning som är av betydelse för den lokala miljön. Den diffusa damningen är inte direkt relaterad till produktionsmängden, även om en ökad materialhantering i och för sig innebär att det finns mer material som skulle kunna damma. Genom utökade insatser mot damning av det slag som beskrivits i ansökan, bör den totala miljöpåverkan kunna minska trots ökad produktion.

I sammanhanget kan också nämnas att den planerade mellanlagringen av bly inte förväntas generera ökad diffus damning. Materialet i sig – blytackor – är inte dam-

mande. Vidare kommer transporterna att gå i en del av verksamhetsområdet där ingen blyproduktion förekommer.

Punktutsläppen av metaller är låga. Det är istället de diffusa utsläppen som bör minska. Vad gäller svaveldioxid tillämpar bolaget BAT.

Verksamheten är sedan 60 år lokaliserad i ett industriområde med goda kommunikationer. En omlokalisering skulle kräva investering i miljardklassen och är inte ett realistiskt alternativ.

Försök med kolinjektion i processgasen visar att metoden inte kan användas för reduktion av dioxiner och kvicksilver eftersom kolet självantänder. Bolaget har emellertid genomfört försök även med en annan absorbent för samma ändamål; Minsorb, som utgörs av kalciumsilikat. Denna bedöms i nuläget som ett lämpligt tillsatsmaterial för reduktion av både dioxiner och kvicksilver, men för att säkrare slutsatser ska kunna dras krävs fortsatta försök med tillsats över längre tid. Bolaget avser att genomföra ytterligare försök med Minsorb. Det finns behov av att utreda vissa motsägelsefulla resultat samt att utreda om det finns andra lämpligare alternativ med bättre infångningsförmåga. Det kommer inte att finnas några slutliga resultat från dessa kommande försök redan vid huvudförhandlingen. Bolaget yrkar därför att frågan sätt på prövotid.

Kartläggning av källor till diffus damning visar, som väntat, att belastningen är störst i de lokaler där råmaterial och mellanprodukter hanteras. Vissa åtgärder har redan genomförts och resulterat i en minskad stoftbelastning i den mest utsatta lokalen, blandningshallen. Bolaget föreslår att fortsatta åtgärder planeras och genomförs i samråd med tillsynsmyndigheten.

Det arbete som bolaget påbörjat och planerar innebär med största sannolikhet att den diffusa damningen kommer att minska jämfört med före tillståndsansökan, även om produktionen ökar. För att utvärdera resultat av genomförda och planerade åtgärder kommer fortsatta mätningar av stoftbelastningen att göras.

Vid huvudförhandlingen har bolaget uppgivit bl.a. följande. Bolaget arbetar med att minska risken för bräddning genom att anpassa driften av reningsverket. Bolaget kan godta att under en prövotid utreda behov och möjligheter att förbättra dagvattensystemets kapacitet.

Bolaget har inget att invända mot att delta i en samordnad recipientkontroll men motsätter sig ett villkor utformat enligt miljönämndens förslag.

Bolaget godtar att begränsningsvärdena för buller sänks med 5 dB (A) under förutsättning att det inte planeras någon ny bostadsbebyggelse i närheten.

DOMSKÄL

Miljökonsekvensbeskrivning

Mark- och miljödomstolen bedömer att miljökonsekvensbeskrivningen uppfyller kraven på en sådan beskrivning enligt 6 kap. miljöbalken. Beskrivningen ska därför godkännas.

Tillåtlighet

Mark- och miljödomstolen bedömer att det är möjligt att föreskriva sådana villkor om skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått, att verksamheten inte kan befaras föranleda skada eller olägenhet av väsentlig betydelse för människors hälsa eller miljön. Detta gäller även vid sökt produktionsökning. Tillstånd ska därför lämnas i enlighet med bolagets förstahandsyrkande.

Villkor

Ett s.k. allmänt villkor bör föreskrivas på sedvanligt sätt.

Bolaget har yrkat ett s.k. "haverivillkor". Mark- och miljödomstolen anser att det inte är möjligt att, med tillräcklig stringens, föreskriva ett sådant villkor som kan täcka in alla tänkbara haverisituationer i reningsutrustningarna. Frågan bör istället delegeras till tillsynsmyndighetens avgörande. Det ankommer på bolaget att genom

förebyggande åtgärder - t.ex. lagerhållning av vitala filterdelar - minska tiden för onormala driftförhållanden.

Bolaget har i flera av villkorsförslagen även angivit frågor som avser kontroll. Mark- och miljödomstolen anser att kontrollfrågor – med undantag för fast mätutrustning - lämpligen bör delegeras till tillsynsmyndighetens avgörande och regleras genom kontrollprogrammet.

Mark- och miljödomstolen godtar i huvudsak bolagets villkorsförslag vad gäller utsläpp till luft av stoft. Dock bör uttrycket "under normala driftförhållanden" utgå. Marginalen till begränsningsvärdet är tillräcklig utan förbehåll att detta slag. Vid tillståndprövningen ska kraven i bl.a. 2 kap. 3 § miljöbalken preciseras efter en avvägning mellan vad som är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt. Det är därför inte lämpligt att i villkor ställa krav om att anläggningen ska drivas så att utsläppet blir så litet som möjligt.

Mark- och miljödomstolen godtar även bolagets villkorsförslag vad gäller koloxid och svaveldioxid, liksom att sätta utsläppen av dioxiner och kvicksilver på prövotid.

För diffus damning bör ett villkor om krav på fortsatta åtgärder föreskrivas. Detta bör kompletteras med en delegation till tillsynsmyndigheten att ställa ytterligare krav på konkreta åtgärder för att motverka diffus damning.

Beträffande utsläpp till vatten godtar mark- och miljödomstolen bolagets yrkade begränsningsvärden för halter. Däremot anser domstolen att säkerhetsmarginalen är för stor vad gäller yrkade årsmängder. Det torde vara möjligt att skärpa dessa nivåer på sätt som framgår av domslutet.

En betydande del av utsläppen av metaller till vatten har tidigare orsakats av bräddningar i samband med nederbörd. Bolaget har uppgivit att man kan minska risken för bräddning genom att öka genomströmningen genom reningsverket. Effekterna

av detta bör utredas under en prövotid, liksom behov och möjlighet att komplettera denna åtgärd med en öka kapacitet i dagvattensystemet.

Miljökonsekvensbeskrivningen visar att bolaget med god marginal klarar de begränsningsvärden för buller som normalt tillämpas för nyetablerad industri. Det finns inte skäl att, såsom bolaget yrkat, godta ett överskridande under en begränsad tid. Momentana ljudnivåer bör regleras på sätt som angetts i MÖD 2011:48.

Frågan om kontroll av verksamheten och dess verkningar bör lämpligen delegeras till tillsynsmyndighetens avgörande. Med hänsyn till att verksamheten är belägen i ett industriområde där kommunens miljönämnd delvis ansvarar för den operativa tillsynen av vissa anläggningar, bör samråd ske med nämnden och samordnas med den lokala recipientkontrollen av luft och vatten.

Villkor om sanering och efterbehandling bör föreskrivas på sätt som framgår av domslutet.

Enligt 22 kap. 25 § andra stycket miljöbalken ska i en tillståndsdom anges den tid inom vilken igångsättandet av miljöfarlig verksamhet ska ha skett. Mark- och miljödomstolen bedömer att denna tid bör bestämmas till fyra år.

Prövningsavgift

Bolagets yrkanden omfattade från början även tillstånd till vattenverksamhet. Eftersom bolaget frånfallit detta yrkande innan någon prövning påbörjats, bör ingen avgift tas ut och erlagt belopp återbetalas.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och Miljödomstolen

DELDOM
2013-01-16

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 425)

Överklagande senast den 6 februari 2013.

Lena Pettersson

Bertil Varenius

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Lena Pettersson, ordförande, och tekniska rådet Bertil Varenius samt de särskilda ledamöterna Hans Eliasson och Anders Wetterling.

SVERIGES DOMSTOLAR

Bilaga
INFORMATION

Anvisning för överklagande

Den som vill överklaga Mark- och miljööverdomstolens slutliga beslut eller dom ska göra detta skriftligen. Skrivelsen ska skickas eller lämnas till Mark- och miljööverdomstolen, Svea hovrätt. Överklagandet prövas av Högsta domstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till Mark- och miljööverdomstolen inom fyra veckor från avgörandets datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i avgörandet.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta domstolen fordras att prövningstillstånd meddelas. Högsta domstolen lämnar prövningstillstånd om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen, eller
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att domvilla förekommit eller att målets utgång i Mark- och miljööverdomstolen uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står Mark- och miljööverdomstolens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta domstolen varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. det avgörande som överklagas med angivande av Mark- och miljööverdomstolens avdelning samt datum för avgörandet och målnummer,
2. i vilken del överklagandet överklagas och den ändring i avgörandet som yrkas,
3. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende Mark- och miljödomstolens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
4. de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet.

Ytterligare upplysningar lämnas av Mark- och miljööverdomstolen. Adress och telefonnummer finns på första sidan av avgörandet

Förenklad delgivning kan komma att användas i överinstans.

Ytterligare information finns att läsa på www.domstol.se